

ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE ANALIZA KONČNEGA POROČILA O IZVEDBI SPLOŠNE MATURE 2020

Erika Semen

Sektor za raziskave in razvoj, Državni izpitni center

VSEBINA

UVOD	2
1. del: ANALIZA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE	2
1 Osnovni podatki	2
2 Mnenja ravnateljev o splošni maturi	3
3 Izvedba splošne mature	9
2. del: ANALIZA KONČNEGA POROČILA O IZVEDBI SPLOŠNE MATURE	13
4 Ocena posredovanih informacij	13
5 Ocena sodelovanja z maturitetnimi organi in ustanovami	16
6 Ocena ustreznosti maturitetnih predpisov	17
7 Kršitve pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda	20
8 Pritožbe in ugovori	21
9 Prilagojen način izvajanja splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami	21
SKLEP	25

Jezikovni pregled: Tanja Svenšek

UVOD

Vprašalnik za ravnatelje, v katerega je vključeno tudi končno poročilo o izvedbi splošne mature, izpolnjujejo tiste izobraževalne ustanove, ki izvajajo splošno maturo. Namenjen je ugotavljanju stališč ravnateljev do splošne mature, odkrivanju težav in nejasnosti pri njeni izvedbi in pridobivanju predlogov za njeno izboljšanje.

Vprašalnik smo v septembru 2020 ob razglasitvi rezultatov jesenskega izpitnega roka splošne mature 2020 objavili na spletni strani Rica (eRic za ravnatelje), izpolnjevanje pa je potekalo elektronsko.

Analiza vprašalnika za ravnatelje s poročilom o izvedbi splošne mature je prikazana po vrstnem redu vprašanj iz vprašalnika. Številka poglavja označuje sklop iz vprašalnika, posamezne analize pa so prikazane v razpredelnični ali grafični obliki.

ANALIZA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJE

1 Osnovni podatki

- 1.1 Šifra šole
- 1.2 Vrsta gimnazije
- 1.3 Število oddelkov v 4. letniku gimnazijskega izobraževalnega programa
- 1.4 Število oddelkov maturitetnega tečaja
- 1.5 Število ur pouka za maturitetne predmete

V šolskem letu 2019/2020 je splošno maturo izvajalo 84 organizacij in vse so tudi odgovorile na anketni vprašalnik za ravnatelje (100 %; leta 2019: 100 %). Od 84 organizacij jih je bilo 61 s programom splošne gimnazije (53 + 8), 30 s programom strokovne gimnazije (22 + 8), ena pa je v letu 2020 izvedla splošno maturo za 21-letnike.

Preglednica 1: Osnovni podatki

Vrsta gimnazije	Število gimnazij	Število oddelkov v 4. letniku	Število oddelkov maturitetnega tečaja
Splošna gimnazija	53	174	12
Strokovna gimnazija	22	32	5
Oboje*	8	41	1
Drugo	1	0	1
Skupaj	84	247	19

* Oboje: splošna in strokovna gimnazija

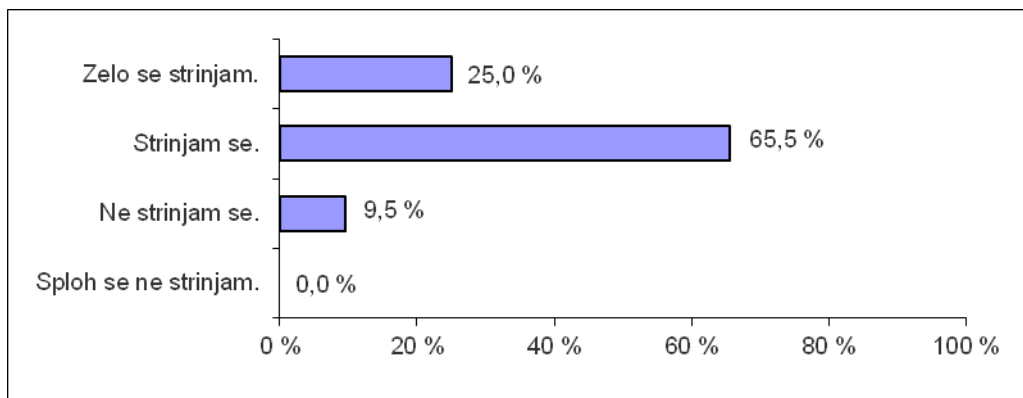
2 Mnenja ravnateljev o splošni maturi

Ocenite strinjanje s trditvami o splošni maturi.

- 2.1 *Splošna matura daje primeren okvir za boljše končno znanje dijakov.*
- 2.2 *Splošna matura s predmetnimi izpitnimi katalogi vpliva na izboljšanje kakovosti poučevanja.*
- 2.3 *Življenje in delo v srednji šoli se tako zelo podrejata ciljem splošne mature, da to negativno vpliva na širšo razgledanost dijakov.*
- 2.4 *V zbornici sta se okrepila sodelovanje in timsko delo med učitelji, ki izvajajo priprave na splošno maturo.*
- 2.5 *Usposabljanja za zunanje ocenjevalce pozitivno vplivajo na ocenjevanje dijakov pri pouku.*
- 2.6 *Ob boljšem poznavanju pravil in kriterijev znanja postaja zaključek šolskega leta vsako leto mirnejši.*
- 2.7 *Zaradi splošne mature so dijaki vznemirjeni.*

Možni odgovori: *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.* / *Ne strinjam se.* / *Sploh se ne strinjam.*

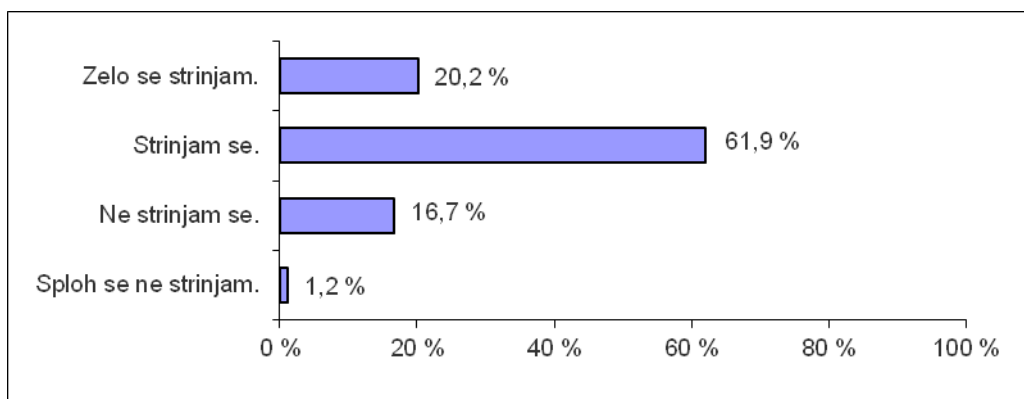
2.1 Splošna matura daje primeren okvir za boljše končno znanje dijakov.

Število odgovorov: 84.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 90,5 % (leta 2019: 92,9 %).

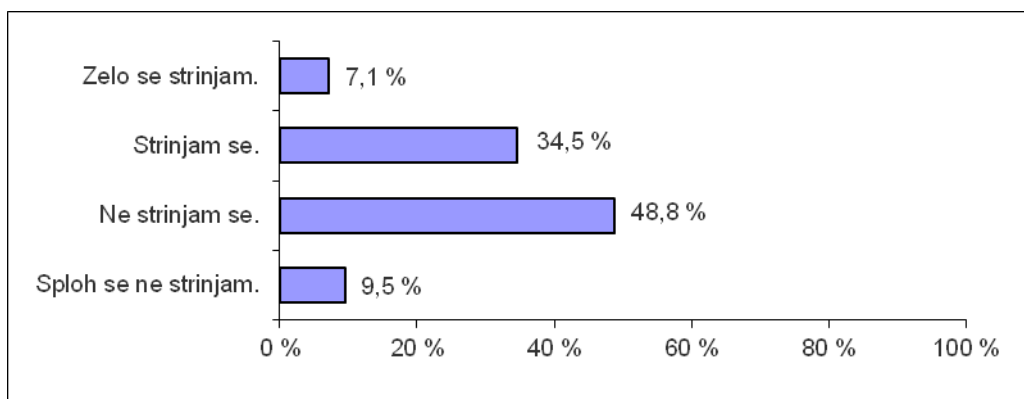
2.2 Splošna matura s predmetnimi izpitnimi katalogi vpliva na izboljšanje kakovosti poučevanja.

Število odgovorov: 84.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 82,1 % (leta 2019: 86,9 %).

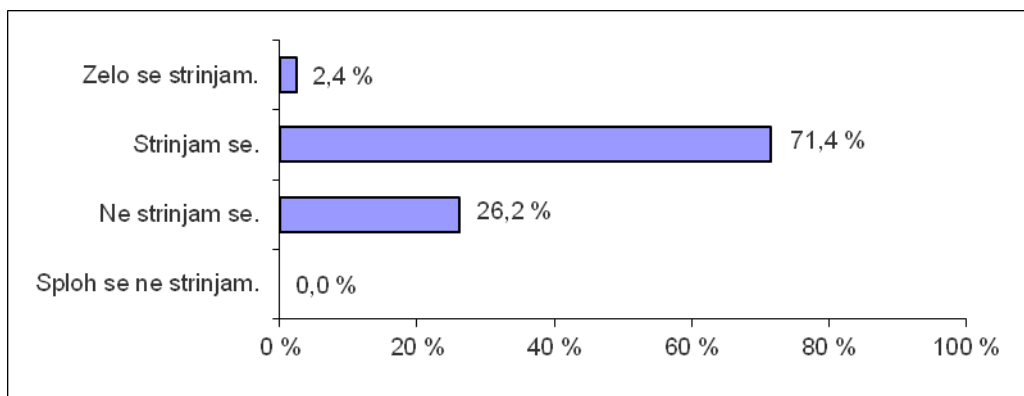
2.3 Življenje in delo v srednji šoli se tako zelo podrejata ciljem splošne mature, da to negativno vpliva na širšo razgledanost dijakov.

Število odgovorov: 84.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 41,7 % (leta 2019: 28,6 %).

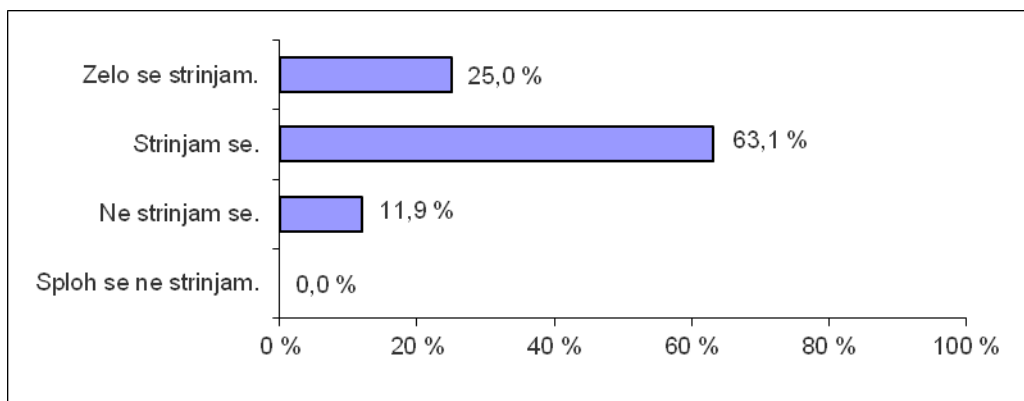
2.4 V zbornici sta se okrepila sodelovanje in timsko delo med učitelji, ki izvajajo priprave na splošno maturo.

Število odgovorov: 84.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 73,8 % (leta 2019: 66,7 %).

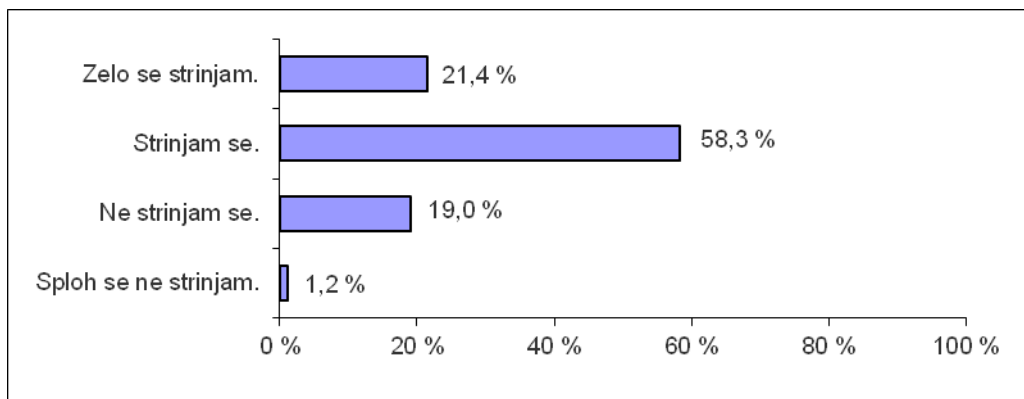
2.5 Usposabljanja za zunanje ocenjevalce pozitivno vplivajo na ocenjevanje dijakov pri pouku.

Število odgovorov: 84.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 88,1 % (leta 2019: 88,1 %).

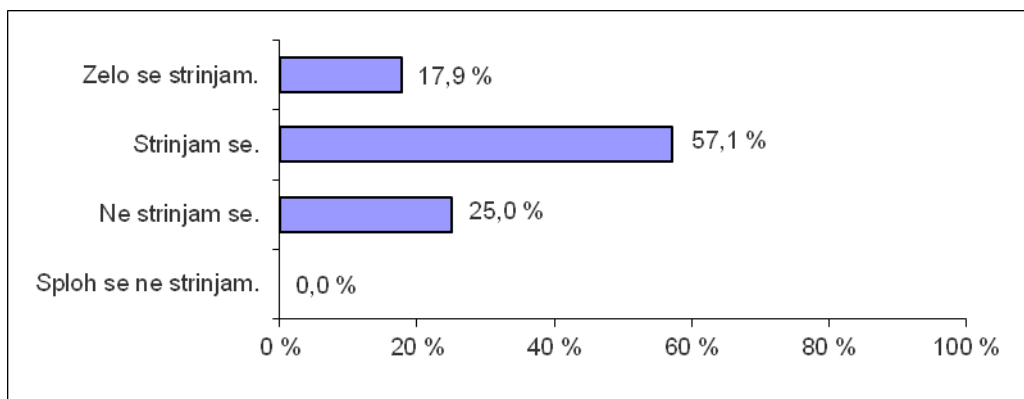
2.6 Ob boljšem poznavanju pravil in kriterijev znanja postaja zaključek šolskega leta vsako leto mirnejši.

Število odgovorov: 84.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 79,8 % (leta 2019: 75,0 %).

2.7 Zaradi splošne mature so dijaki vznemirjeni.

Število odgovorov: 84.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 75,0 % (leta 2019: 73,8 %).

Pri trditvi 2.7 ste izbrali Zelo se strinjam oziroma Strinjam se, zato v nadaljevanju označite vzroke za vznemirjenost dijakov.

2.7.1 Prezahtevna izpitna snov

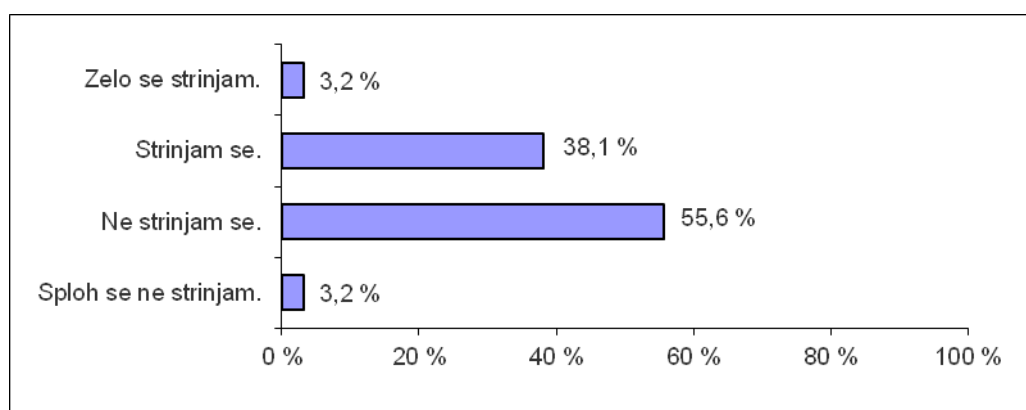
2.7.2 Preobsežna izpitna snov

2.7.3 Čezmerno spodbujanje učiteljev za boljši uspeh dijakov

2.7.4 Zaradi vpisa na univerzo

V nadaljevanju (trditve od 2.7.1 do 2.7.4) so bili v analizo pri vprašanju o vzrokih za vznemirjenost dijakov vključeni samo tisti ravnatelji, ki so pri trditvi 2.7 izbrali *Zelo se strinjam* oziroma *Strinjam se* (63 ravnateljev; 75,0 %). Štirje vzroki (od 2.7.1 do 2.7.4) so bili ravnateljem ponujeni na izbiro, lahko pa so zapisali tudi druge.

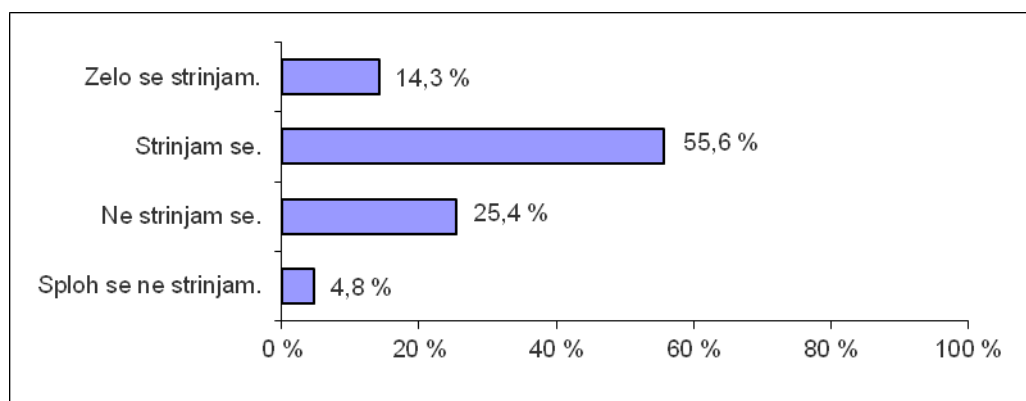
2.7.1 Prezahtevna izpitna snov

Število odgovorov: 63.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 41,3 % (leta 2019: 24,2 %).

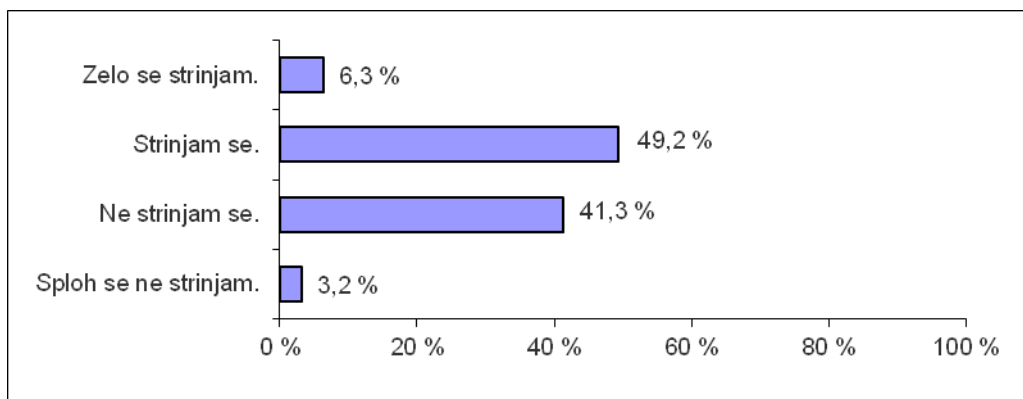
2.7.2 Preobsežna izpitna snov

Število odgovorov: 63.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 69,8 % (leta 2019: 56,5 %).

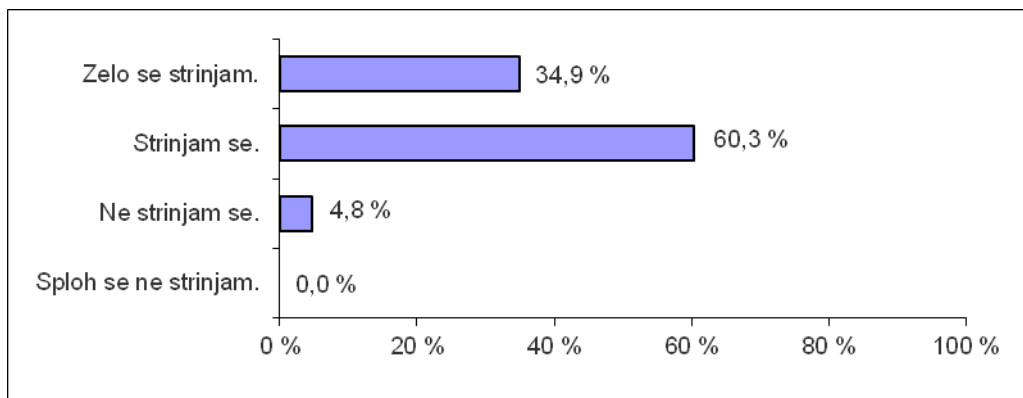
2.7.3 Čezmerno spodbujanje učiteljev za boljši uspeh dijakov

Število odgovorov: 63.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 55,6 % (leta 2019: 53,2 %).

2.7.4 Zaradi vpisa na univerzo

Število odgovorov: 63.

Odgovora *Zelo se strinjam.* / *Strinjam se.*: 95,2 % (leta 2019: 96,8 %).

Štirinajst ravnateljcev je navedlo tudi druge vzroke za vznemirjenost dijakov (preglednica 2.7.5).

Preglednica 2.7.5: Drugi vzroki za vznemirjenost dijakov

Brez predlogov (70)
Dijaki ne čutijo potrebe po določenih faktografskih znanjih, ki jih matura zahteva. Zaradi krivične primerjave med splošno in poklicno maturo, ki je manj zahtevna.
Dijaki se začnejo prepozno učiti in zagrabi jih panika.
Izpitna situacija – stres.
Izredne razmere, povezane s covidom-19.
Letos je bila vzrok tudi negotovost in pozne odločitve.
Letošnja posebna situacija zaradi covid-19.
Ne bi si želeli ponovitve lanskega dogajanja okrog mature, pa čeprav so bile razmere izredne.
Pouk na daljavo v razmerah, povezanih s covidom-19.
Previsoka pričakovanja dijakov ali njihovih bližnjih, pouk na daljavo od marca 2020 dalje.

Psihofizično stanje dijakov, še posebej v posebnih okoliščinah.
Vsak je vznemirjen, kadar je pred pomembno življenjsko preizkušnjo, četudi je še tako pripravljen. Trditev o »vznemirjenosti« je treba bolje precizirati.
Vse zgoraj navedeno ter trenutna situacija s koronavirusom, velika negotovost.
Zaradi nejasnosti glede koledarja v času epidemije in različne interpretacije informacij v medijih.
Zdravstvena kriza s koronavirusom in izpeljava le-te.
Vznemirjenost zaradi enkratnega dogodka v življenju, ki vpliva na nadaljnje šolanje – to je normalno in temu se ni mogoče izogniti.

2.8 Kako ocenjujete znanje, ki so si ga dijaki v letošnjem letu pridobili v mesecih pouka na daljavo v primerjavi s preteklimi leti?

- *Dijaki so pridobili bistveno manj znanja.*
- *Dijaki so pridobili nekoliko manj znanja.*
- *Dijaki so pridobili enako znanje.*
- *Dijaki so pridobili več znanja.*
- *Drugo (zapišite).*

Vprašanje 2.8 je bilo v letošnjem letu novo. Z njim smo želeli izvedeti, kako ravnatelji ocenjujejo znanje, ki so si ga dijaki pridobili v mesecih pouka na daljavo v primerjavi s preteklimi leti. Največ ravnateljev je odgovorilo, da so dijaki pridobili nekoliko manj znanja (58,3 %), druga izbira je bila, da so dijaki pridobili enako znanje (28,6 %) in tretja, da so dijaki pridobili bistveno manj znanja (9,5 %). Nihče ni izbral odgovora, da so dijaki pridobili več znanja, trije ravnatelji pa se niso odločili za nobenega od ponujenih odgovorov (**preglednica 2.8**). Dva izmed njih sta svojo izbiro tudi pojasnila (**preglednica 2.9**).

Preglednica 2.8: Kako ocenjujete znanje, ki so si ga dijaki v letošnjem letu pridobili v mesecih pouka na daljavo v primerjavi s preteklimi leti?

	Število	Odstotek
Dijaki so pridobili bistveno manj znanja.	8	9,5 %
Dijaki so pridobili nekoliko manj znanja.	49	58,3 %
Dijaki so pridobili enako znanje.	24	28,6 %
Dijaki so pridobili več znanja.	0	0,0 %
Drugo.	3	3,6 %
SKUPAJ	84	100,0 %

Preglednica 2.9: Drugo – pojasnila ravnateljev

Določene učne snovi niso bile dovolj utrjene.
Rezultati na maturi so veliko boljši kot pretekla leta, splošno pa tekom štirih let ne morem oceniti. Različno so dijaki ocenili delo na daljavo. Nekaterim je bilo zelo všeč, ker so si lahko sami razporejali čas in delo, drugi so pogrešali učitelje.

3 Izvedba splošne mature

3.1 Navedite težave pri izvedbi splošne mature v letošnjem letu.

3.2 Katere ukrepe predlagate za izboljšanje splošne mature?

3.1 Težave pri izvedbi splošne mature v letošnjem letu (preglednica 3)

Na vprašanje o težavah pri izvedbi splošne mature je odgovorilo 25 ravnateljev od skupaj 84, kar je 13 več kakor lani (leta 2020: 25 oz. 29,8 %; leta 2019: 12 oz. 14,3 %). V letošnjem letu se je število opisanih težav povečalo zaradi ukrepov za zaježitev okužb s covidom-19.

Največ ravnateljev je zapisalo, da je bilo zaradi nastale situacije precej nejasnosti in nedorečenosti (informacije o izvedbi niso bile enoznačne in pravočasne, priporočila in navodila so zamujala) ter da so bili učitelji in dijaki bolj obremenjeni zaradi spremenjenih navodil za pripravo in izvedbo mature (spoštovanje navodil NIJZ, časovna stiska pri pripravi razporedov, več obveščanja dijakov, zbiranje prijav in izjav z e-pošto, prestroga izvedbena navodila, še posebej v jesenskem izpitnem roku). Dva ravnatelja sta zapisala, da so imeli na šoli tehnične težave pri slušnem razumevanju.

Posamične težave so bile: glede na sposobnosti posameznih šol pri organizaciji pouka na daljavo so nastajale razlike v kakovosti pridobljenega znanja, dijaki so imeli zaradi nastale situacije manj zaupanja v svoje znanje, dijaki so se prepozno vrnili v šolo, moteče je bilo, da so dijaki med pisanjem ostajali v razredu (bili so bolj vznemirjeni in nervozni), dostop do programa za maturo je bil mogoč samo prek stacionarnega računalnika na šoli (predlog je, da se učitelj na šolski računalnik prijavi tudi od doma).

V preteklih letih so bile najpogostejše težave povezane z zagotavljanjem zadostnega števila nadzornih učiteljev in učilnic, še posebej za kandidate s posebnimi potrebami ter s sočasnim izvajanjem splošne mature in pouka v nižjih letnikih. V letošnjem letu je več ravnateljev zapisalo, da je bilo zaradi spremenjenih pravil maturo celo lažje izpeljati. Prvi razlog je bil manjše število sodelujočih učiteljev pri izvedbi (en nadzorni pri pisnem delu izpita, dva v šolski izpitni komisiji za izvedbo ustnega dela izpita, zunanjih nadzornih učiteljev ni bilo). Drugi razlog je bil večji mir na šoli, saj se pouk v času mature ni izvajal za nižje letnike.

3.2 Ukrepi za izboljšanje splošne mature (preglednica 3)

Ukrepe za izboljšanje splošne mature je predlagalo 23 ravnateljev od skupaj 84 (leta 2020: 27,4 %; leta 2019: 23,8 %).

Posamezna pravila v letošnjem letu bi več ravnateljev ohranilo tudi v prihodnje: število in razpored nadzornih učiteljev, elektronske vpogleda in ugovore za kandidate ter izvajanje pouka na daljavo za nižje letnike v času mature. Več jih tudi predlaga, naj bodo informacije o poteku mature 2021 čim bolj zgodnje in točne.

V povezavi z nadzornimi učitelji so predlogi naslednji: zunanji nadzorni učitelji naj se ukinejo, pri pisnem delu izpita naj bo prisoten en nadzorni učitelj, na hodnikih naj jih bo več (v primeru prekinitve izpita lahko en nadzorni učitelj na hodniku zamenja nadzornega učitelja pri pisnem delu izpita), komisijo za ustni del izpita naj sestavljata dva učitelja.

Drugi posamični predlogi so bili: izboljšajo naj se spletne učne vsebine, nadgrajene z zvokom, slikami, videom, interaktivnimi učnimi gradivi ..., vsebina testov in obsežnost snovi naj se prilagodi načinu dela v času prilagojenega pouka, uvedejo naj se višja raven za predmete izbirnega dela, maturitetna naloga in moderacija internega dela izpita, ustni del izpita pri matematiki naj bo pred pisnim delom, saj se bodo tako dijaki prej naučili teorije, ki je predpogoj za razumevanje matematike ali pa naj se ustni del izpita pri matematiki enostavno ukine (v tujini ustnega dela marsikje nimajo), kemija kot en izmed večjih predmetov po številu kandidatov se ne sme izvajati na koncu pisnih delov izpitov, vrednotenje rezultatov splošne in poklicne mature pri vpisu na univerze naj bo usklajeno, ohrani naj se elektronsko oddajanje poročil in seminarskih nalog za notranji del izpita, kandidati naj imajo prek e-pošte vpogled v interne ocene in tudi v kontrolo podatkov, obveščanje kandidatov o pisnih delih izpita naj bo neposredno, maturitetni koledar naj se spremeni (npr. sobotni termini naj se izbrišejo iz koledarja), razmisli naj se o sprejemnih izpiti na univerze, uredi naj se plačilo za učitelje, ki izvajajo interni del splošne mature, in učitelje spraševalce na ustnem delu izpita.

Preglednica 3: Težave pri izvedbi splošne mature 2020 in predlogi za izboljšanje

3.1 Težave pri izvedbi splošne mature	3.2 Ukrepi za izboljšanje splošne mature
Dijaki so se prepozno vrnili v šolo.	Moderacija internega dela izpita, uvedba višje ravni za predmete izbirnega dela, uvedba maturitetne naloge.
Dijaki so zaradi situacije imeli manj zaupanja v svoje znanje in občutek pomanjkanja povratne informacije.	
En nadzorni učitelj ni zelo dobra rešitev, saj jih mora biti zato na hodniku bistveno več (WC, menjava učiteljev v razredu med odmorom). Super je bilo, da ni bilo zunanjih nadzornih učiteljev oz. da naših ni bilo treba pošiljati drugam.	
Imeli so težave pri slušnem delu.	
Informacije, ali matura bo ali ne, niso bile enoznačne.	Da ostanejo elektronski vpogledi. Da je odločitev o poteku mature 2021 (glede na situacijo) čim bolj zgodnja/jasna.
Izvajanje številnih ukrepov zaradi covid-19, navodila so zamujala.	Izkazalo se je, da lahko matura izpeljemo enako dobro brez zunanjih nadzornih učiteljev in z manjšim številom učiteljev v učilnici. Predlagam, da se ta sistem obdrži. E-vpogled v rezultate naj se ohrani.
Kar se tiče mature, ni bilo težav, večja obremenjenost dijakov in učiteljev je bila zaradi spoštovanja ukrepov NIJZ.	Pri ustnih izpiti se je izkazalo, da sta dva člana ŠIK iz stroke dovolj.
Maturo je bilo celo lažje izpeljati, saj je pouk potekal na daljavo in ni bilo težav z nadomeščanjem učiteljev, ki so bili v nadzoru. Če bi pouk v času mature potekal v šoli, mature zaradi velikega števila dijakov s posebnimi potrebami sploh ne bi mogli izpeljati. Zmanjkalo bi nam nadzornih učiteljev. Tudi mir na šoli je bil zagotovljen, saj je bila prazna.	Da bi smeli v času mature vedno izpeljati pouk na daljavo za ostale letnike.

3.1 Težave pri izvedbi splošne mature	3.2 Ukrepi za izboljšanje splošne mature
Moteče je bilo, ker so morali kandidati med odmori ostajati v razredu. Zaradi tega so bili še bolj vznemirjeni in nervozni, kot če bi jim pustili, da bi šli ven iz razreda oz. šole.	
Posebnih težav ni bilo – še največ »težav« je povzročilo predhodno obdobje zaprtja šol in negotovost izvedbe zaradi morebitnih okužb.	Vrednotenje rezultatov splošne mature napram rezultatom poklicne mature pri vpisu na univerze.
Posebnih težav nismo imeli, saj je bila odločitev, da je lahko en nadzorni učitelj pri pisnem delu izpita in le dva učitelja v izpitni komisiji za ustni izpit.	Ker smo majhna šola in večina učiteljev dopolnjuje učno obveznost na drugih šolah, bi bilo za nas zelo ugodno, da bi lahko imeli tudi v bodoče zmanjšano število nadzornih učiteljev. En pri pisnem delu izpita in dva v izpitnih komisijah pri ustnem delu izpita.
Potrebno bi bilo prilagoditi vsebino izpitnih pol glede na način dela v času prilagojenega pouka. Kemija, ki je en izmed množičnejših izpitnih predmetov, ne bi smela biti na koncu pisnih delov izpitov.	Predlagamo: 1. naj ostane elektronski vpogled v izpitno dokumentacijo; 2. kandidati naj imajo prek e-pošte vpogled v interne ocene in tudi v kontrolo podatkov; 3. tudi za naprej predlagamo izpitni režim, kot je bil letos (dva člana ŠIK; en nadzorni učitelj v izpitnem prostoru in drugi na hodniku).
Predvsem psihološki pritisk dijakov in staršev zaradi neznanega in nove situacije pouka na daljavo. Do razlik je prihajalo v kakovosti pouka glede na sposobnosti posameznih šol pri organizaciji pouka na daljavo.	Ustni del pri matematiki naj bo pred pisnim delom, saj se bodo tako dijaki prej naučili teorije, ki je predpogoj za razumevanje matematike, ali pa naj se ustna matura pri matematiki enostavno ukine (v tujini ustnega dela marsikje nimajo).
Prenatrpanost zaradi dodatnega izpitnega roka za 4. letnike, pri pripravi razporedov je prihajalo do velike časovne stiske, določene stvari je bilo treba organizirati »čez noč«.	V primeru korone bi moral biti program tako narejen, da naj bi bilo vsaj za pisne izpite omogočeno neposredno obveščanje kandidatov. Z obveščanjem je bilo letos ogromno dela.
Sama organizacija mature je bila lažja, ker ni bilo zunanjih nadzornih učiteljev, ker je bil samo en nadzorni učitelj v razredu in ker sta bila pri ustnem izpitu prisotna dva učitelja.	
Stacionarni računalnik, na katerem je program za matura, je v šoli in prihajanje v šolo je bilo oteženo. Usklajevanje s poklicno matura je bilo le po telefonu oziroma na daljavo.	Da bi lahko s programom delali prek interneta in bi se lahko prijavi tudi doma.
Tajniki splošne mature so bili preobremenjeni zaradi spremenjenih pravil, prekomerne korespondence z dijaki, prijav prek e-pošte, konstantnega stresa, da se katera prijava ne bo izgubila.	Če je v prostoru 1–5 kandidatov, naj jih nadzoruje samo en nadzorni učitelj, tudi če ni izredne situacije. Izkazalo se je, da lahko en nadzorni učitelj nadzoruje do 15 kandidatov. Ustni del izpita: v komisiji sta dovolj dva učitelja, od tega en učitelj predmeta.
Tehnične težave v eni izmed učilnic pri slušnem razumevanju iz angleščine.	
Težava je bila nedorečenost, zbiranje izjav dijakov.	Dobro bi bilo, da bi bil lahko tudi v bodoče v nadzoru le en nadzorni učitelj, na hodniku pa jih je lahko več. Ti bi skrbeli za prekinitve izpitov in lahko vskočili namesto prvega nadzornega učitelja. Poleg tega podpiramo ohranitev le dveh članov ŠIK (predsednika in izpraševalca).

3.1 Težave pri izvedbi splošne mature	3.2 Ukrepi za izboljšanje splošne mature
Težko zadostiti vsem ukrepom, slednje vpliva na psihično kondicijo. Pohvala: samo en nadzorni učitelj. Nekoliko več neresnosti zunanjih kandidatov.	Pravočasna navodila, tudi v primeru izrednih situacij, izključitev sobotnih terminov iz maturitetnega koledarja. Razmislek o potrebnem obsegu mature za v bodoče (glede na to, da je zaključek srednjega šolanja), mogoče razmislek o sprejemnih izpitih.
Ukrepi, ki jih je bilo treba upoštevati zaradi korone, so bili nesorazmerni in zastareli v primerjavi z aktualnim stanjem. Na šoli smo imeli ob velikih izpitih po največ okoli 100 dijakov (slovenščina na SM in PM), pravila pa so bila za moj okus pretirana, še posebej v jesenskem izpitnem roku.	Prilagoditev navodil trenutnemu stanju, ne pa da se pri zelo spremenjenih pogojih uporablja tri mesece stara navodila in priporočila.
Upoštevanje navodil NIJZ.	
Veliko časa je šlo za obveščanje dijakov z e-pošto.	
Vse predolgo se je vleklo preigravanje, ali matura bo. Strokovne odločitve o izobraževanju in njegovem zaključku morajo biti preiščene v celoti in ne smejo ostati poligon prepričevanja političnih strank in tudi javnosti.	Glede na stanje s korono in prilagajanjem pouka, ki ne poteka v normalnih in primerljivih pogojih kot leta poprej, je treba letošnje šolsko leto začeti z razmišljanjem in prilagoditvami razmer dovolj zgodaj, saj si nihče ne more privoščiti sivih lis na tako pomembnem področju.
Zaradi covid ukrepov je bila organizacija splošne mature zahtevnejša.	
	Izboljšanje spletnih učnih vsebin, nadgrajenih z zvokom, slikami, videom, interaktivnimi učnimi gradivi ...
	Izvedba ustnih delov izpitov naj ostane enaka: dva učitelja v ŠIK.
	Ohranitev elektronskega vpogleda in ugovora za kandidate. Prav tako elektronsko oddajanje poročil in seminarskih nalog notranjega dela izpita.
	Plačilo učiteljem, ki izvajajo interni del splošne mature in učiteljem, ki kandidate na ustnem delu sprašujejo.
	Predlagam, da tudi prihodnje leto, ne glede na epidemiološko situacijo, izvedemo maturo na enak način (ustne komisije ...).
	Predlagamo, da sta v primeru dvočlanske komisije pri ustnih izpitih oba člana profesorja tega predmeta.
	Prilagoditev koledarja splošne mature.

ANALIZA KONČNEGA POROČILA O IZVEDBI SPLOŠNE MATURE

4 Ocena posredovanih informacij

Informacije (natančnost, pravočasnost in nedvoumnost), ki jih posredujejo maturitetni organi in ustanove, ocenite z DA oziroma NE.

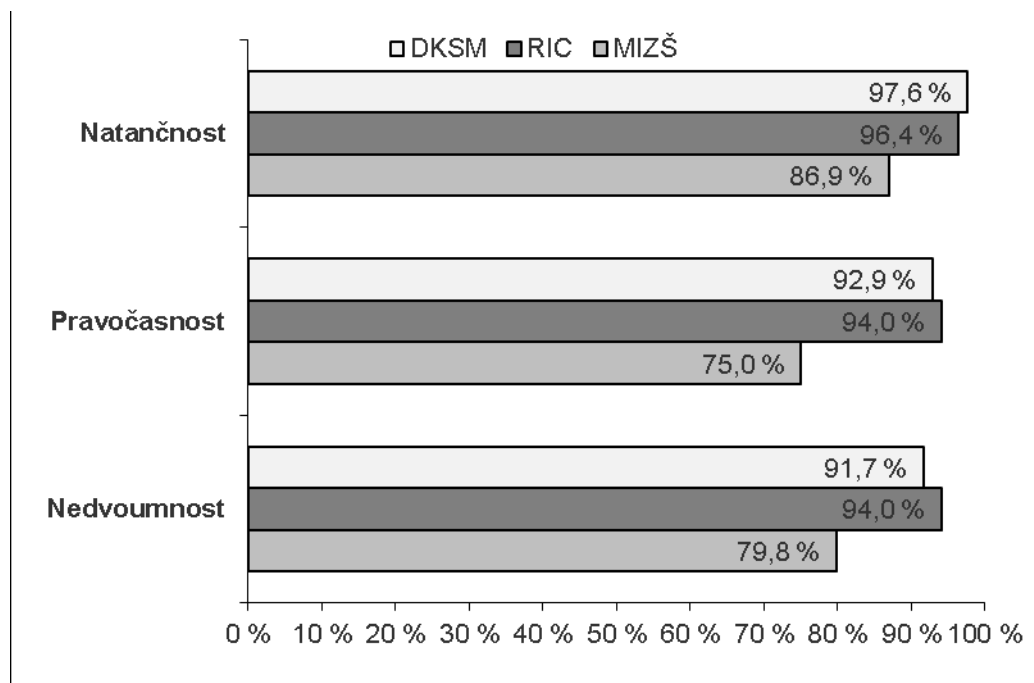
4.1 Informacije DK SM

4.2 Informacije Rica

4.3 Informacije MIZŠ

Ravnatelji so z odgovori *Da/Ne* ocenjevali natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij, ki so jih organizacije za izvedbo splošne mature prejele od DK SM, Rica in MIZŠ. Delež pozitivnih odgovorov (*Da*) za posredovane informacije prikazuje **slika 4**.

Slika 4: Deleži pozitivnih odgovorov (*Da*) za posredovane informacije

Analiza odgovorov pokaže, da so bile letos informacije ocenjene slabše kot v preteklih letih, ko so deleži pozitivnih ocen za vse inštitucije največkrat presegale 90 % in pogosto dosegle tudi 100 %. Letos je bila najboljše ocenjena natančnost informacij (povprečje za DKSM, Ric in MIZŠ leta 2020: 93,7 %; leta 2019: 96,8 %), ki ji sledita nedvoumnost informacij (leta 2020: 88,5 %; leta 2019: 96,8 %) in pravočasnost informacij (leta 2020: 87,3 %; leta 2019: 97,2 %). Največji upad pozitivnih ocen je opaziti pri MIZŠ.

Če so ravnatelji pri posredovanih informacijah izbrali odgovor *Ne*, so ga lahko tudi podrobneje pojasnili (**preglednica 4**).

Preglednica 4: Pojasnila za odgovor Ne

Natančnost
DKSM: Informacije o ukrepih niso bile natančne.
RIC: Informacije so se spreminjale.
MIZŠ: Informacij ni bilo.
MIZŠ: Letos je bilo zaradi korone precej mešanih informacij.
MIZŠ: Informacije so se spreminjale.
MIZŠ: Tisti, ki so imeli popravne izpite v spomladanskem izpitnem roku, do letos niso mogli opravljati spomladanske mature. Letos je bilo to drugače, vendar zelo nenatančno sporočeno.
MIZŠ: Več in prej smo izvedeli iz medijev kot od MIZŠ. Sicer pa MIZŠ o sami maturi ni veliko obveščalo.
MIZŠ: Zmedenost in nedoslednost v navodilih.

Pravočasnost
DKSM: Med dijaki je bila prisotna rahla zmedenost glede izvedbe mature, ker so po različnih virih prihajale različne informacije. Glede na situacijo bi pričakovali bolj jasne in hitrejše informacije.
DKSM: V šolskem letu 2019/20 maturitetni nastopi. Do zadnjega se ni vedelo, kako in kaj.
DKSM: Večkrat smo dobivali dopise ob petkih popoldne (neprimeren čas).
DKSM: Vse predolgo se je odločalo o izvedbi mature.
RIC: Med dijaki je bila prisotna rahla zmedenost glede izvedbe mature, ker so po različnih virih prihajale različne informacije. Glede na situacijo bi pričakovali bolj jasne in hitrejše informacije.
RIC: Informacije so zamujale, za pripravo izvedbe izpita je potreben čas.
RIC: Večkrat smo dobivali dopise ob petkih popoldne (neprimeren čas).
MIZŠ: Covid časi, nekaj zmede zaradi poročanja v medijih.
MIZŠ: Informacije smo dobili iz medijev.
MIZŠ: Informacij ni bilo.
MIZŠ: Letos se s tem težko strinjam.
MIZŠ: Običajno so bile šole obveščene kasneje kot mediji.
MIZŠ: Pozno obveščanje.
MIZŠ: Pričakovali bi hitrejšo odzivnost glede na situacijo.
MIZŠ: Pričakovali bi informacije pred mediji in ne tik pred zdajci.
MIZŠ: Informacije so zamujale, prej smo jih izvedeli iz medijev.
MIZŠ: Večkrat smo dobivali dopise ob petkih popoldne (neprimeren čas).
MIZŠ: Več in prej smo izvedeli iz medijev kot od MIZŠ. Sicer pa MIZŠ o sami maturi ni veliko obveščalo.
MIZŠ: Zaradi dodatnega izpitnega roka za zaključne letnike je bil čas priprave izpita prekratek.
MIZŠ: Zaradi dilem in vpliva interesnih skupin so zamujali.
MIZŠ: Želeli bi si, da ravnatelji dobimo informacije prej kot mediji.

Nedvoumnost
DKSM: Glede samega poteka izvedbe mature bi na ravni DKSM pričakovali hitrejše odločitve.

Nedvoumnost
DKSM: Navodilo v zvezi z morebitno zamenjavo vprašanja iz snovi iz časa izobraževanja na daljavo ni bilo jasno.
DKSM: Različna razlaga odločitev glede koledarja v času epidemije.
DKSM: Zmeda s koledarjem.
RIC: Glede samega poteka izvedbe mature bi na ravni DKSM pričakovali hitrejše odločitve.
RIC: V zvezi s covidom-19 niso bile jasne.
RIC: Zmeda s koledarjem.
MIZŠ: Uradne informacije so bile nedvoumne, žal so v medije prišle prej kot do ravnateljev – to je povzročalo dvoumnosti.
MIZŠ: Dopuščali so dileme, spraševali dijake, ki ne morejo odločati o maturi.
MIZŠ: Informacije niso bile usklajene znotraj organov.
MIZŠ: Informacij ni bilo.
MIZŠ: Letos se s tem težko strinjam.
MIZŠ: Nekoliko prepozno je bila sprejeta odločitev, da splošna matura bo.
MIZŠ: Neusklajenost z Ricem.
MIZŠ: V zvezi s covidom-19 niso bile jasne.
MIZŠ: Pričakovali bi bolj jasno odločitev samega ministrstva.
MIZŠ: Več in prej smo izvedeli iz medijev kot od MIZŠ. Sicer pa MIZŠ o sami maturi ni veliko obveščalo.
MIZŠ: Glede samega poteka izvedbe mature bi na ravni DKSM pričakovali hitrejše odločitve.
MIZŠ: Navodilo v zvezi z morebitno zamenjavo vprašanja iz snovi iz časa izobraževanja na daljavo ni bilo jasno.

5 Ocena sodelovanja z maturitetnimi organi in ustanovami

5.1 Sodelovanje z maturitetnimi organi in ustanovami ocenite z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

Sodelovanje z DK SM

Sodelovanje z Ricem

Sodelovanje z MIZŠ

5.2 V pripombah navedite razloge, ki pojasnjujejo vašo oceno v 5.1.

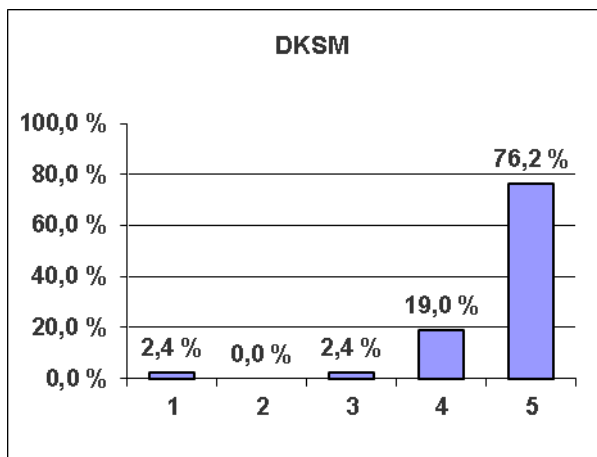
Sodelovanje z DK SM

Sodelovanje z Ricem

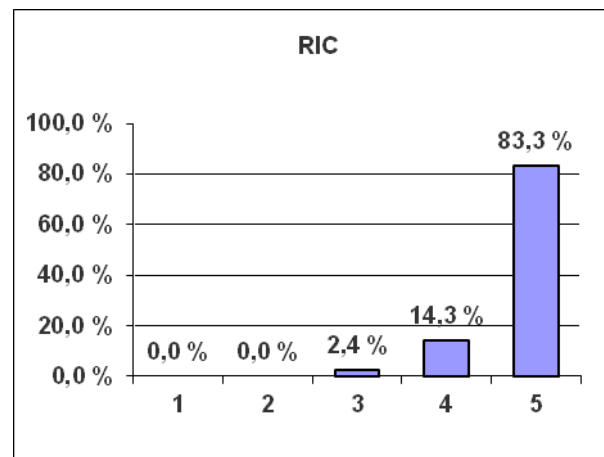
Sodelovanje z MIZŠ

5.1 Sodelovanje z maturitetnimi organi in ustanovami – ocena sodelovanja

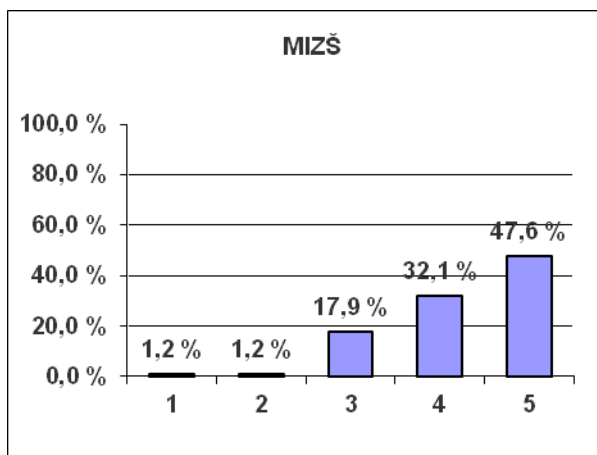
Grafi spodaj prikazujejo porazdelitev ocen od 1 do 5 v odstotnih točkah, ki so jih ravnatelji za sodelovanje dodelili maturitetnim organom in ustanovam.

Povprečna ocena je 4,7.

Povprečna ocena je 4,7.

Povprečna ocena je 4,1.

Povprečne ocene za sodelovanje so visoke (nad 4,1) in se gibljejo od 4,1 (MIZŠ) do 4,7 (DKSM, Ric). Povprečne ocene v letu 2019 so bile: DKSM 4,7; Ric 4,8; MIZŠ 4,2.

5.2 Sodelovanje z maturitetnimi organi in ustanovami – pripombe

Komentarji o sodelovanju z DK SM (1 oziroma 1,2 %)
Pohvalno.
Komentarji o sodelovanju z Ricem (3 oziroma 3,6 %)
Pohvalno.
Napaka pri dostavi gradiva, ni bilo certifikatov za tuji jezik (spomladanski izpitni rok), jeseni ni bilo pole za KPP.
Na vsako vprašanje smo prejeli jasen in hiter odgovor. Hvala.
Komentarji o sodelovanju z MIZŠ (6 oziroma 7,1 %)
Ves čas smo pogrešali pravočasne, nedvoumne in natančne informacije o vsem, ne samo o maturi.
Več in prej smo izvedeli iz medijev kot od MIZŠ. Sicer pa MIZŠ o sami maturi ni veliko obveščalo.
Šole bi morale vedeti prej kot mediji.
Prepozno obveščanje glede mature, negotovost, dvoumna obvestila.
Neposrednega sodelovanja ni, zato to težko ocenimo.
Neodzivnost.

6 Ocena ustreznosti maturitetnih predpisov

6.1 Ustreznost maturitetnih predpisov ocenite z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

- Ustreznost koledarja opravljanja splošne mature
- Ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti
- Ustreznost izpitnega reda

6.2 Lahko vpišete pripombe in predloge k maturitetnim predpisom.

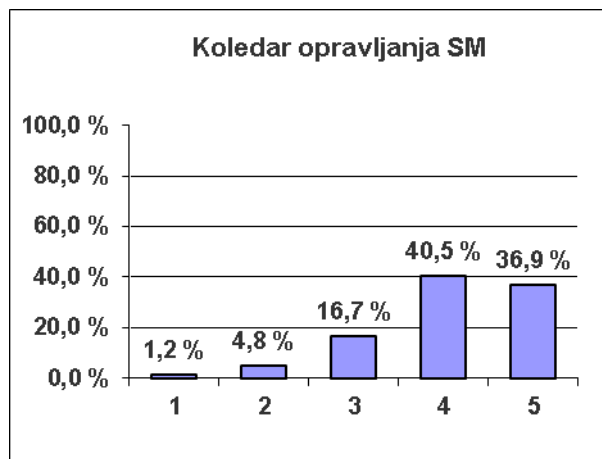
- Ustreznost koledarja opravljanja splošne mature
- Ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti
- Ustreznost izpitnega reda

6.3 V pripombe lahko vpišete svoja opažanja in predloge za izboljšanje maturitetnih predpisov (npr. za izpitno tajnost in izjemne okoliščine, za določila izpitnega reda).

a) Koledar opravljanja splošne mature

Povprečna ocena za ustreznost koledarja opravljanja splošne mature je **4,1** (leta 2019: 3,8), pripomb pa je bilo 14 (16,7 %). Te zadevajo predvsem organizacijske težave zaradi prekrivanja pouka v nižjih letnikih in izvedbe splošne mature, prekrivanja pisnih in ustnih delov izpita (npr. pri kemiji), predolgega obdobja za izvajanje izpitov spomladi ter prekratkega obdobja jeseni (predlogi so, naj se obdobje spomladi skrajša, jeseni pa podaljša v

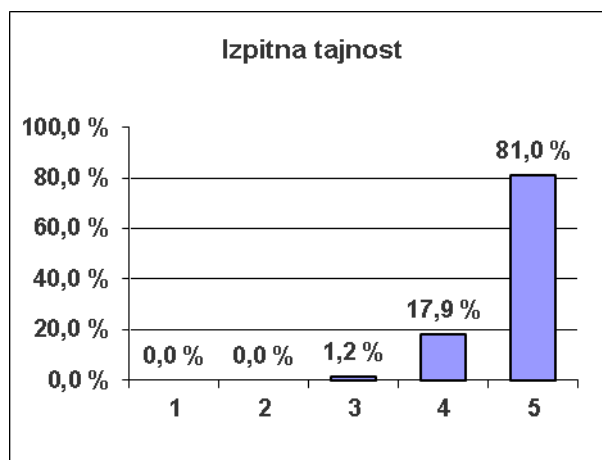
september), zaradi izvajanja mature ob sobotah ter zgodnjih datumov v septembru pri geografiji in zgodovini. Posamični predlogi za odpravo težav so: pisni del izpita iz kemije naj bo prej in naj se ne prekriva z ustinimi deli izpitov, seznanitev z rezultati splošne mature naj bo na isti dan kot za poklicno maturo.

Pripombe in predlogi o ustreznosti koledarja opravljanja splošne mature (14 oziroma 16,7 %)
Jesenski izpitni rok je preveč zgoščen. Potrebno bi ga bilo malce dlje razvleči v septembru.
Junijski rok je preveč razvlečen, avgustovski pa prekratek.
Kemija kot eden množičnejših izpitov ne bi smel biti zadnji, ko že potekajo tudi ustni izpiti.
Koledar pisnega dela izpitov moti organizacijo pouka ostalih oddelkov na šoli.
Neskladnost s šolskim koledarjem.
Posega v izvedbo pouka nižjih letnikov.
Predlagam oziroma sprašujem, ali je izvedljivo bolj strnjeno opravljanje splošne mature?
Predlagam, da bi seznanitev z rezultati splošne in poklicne mature na šolah potekala sočasno, saj so na šoli v času seznanitve z rezultati poklicne mature prisotni še vsi učitelji.
Prekrivanje pouka in mature.
Prekrivanje pouka in mature.
Prekrivanje ustinih in pisnih izpitov.
Sprememba šolskega koledarja in prestavitve izvedbe mature na poletni čas po 24. 6. 2020.
Še vedno so delovne sobote. Nekateri datumi (začetek septembra) v koledarjih za geografijo, zgodovino ... niso postavljeni realno.
Velika obremenitev predvsem učiteljev in posledično dijakov zaradi prekrivanja izpitnih rokov z zaključevanjem pouka.

b) Pravila o varovanju izpitne tajnosti

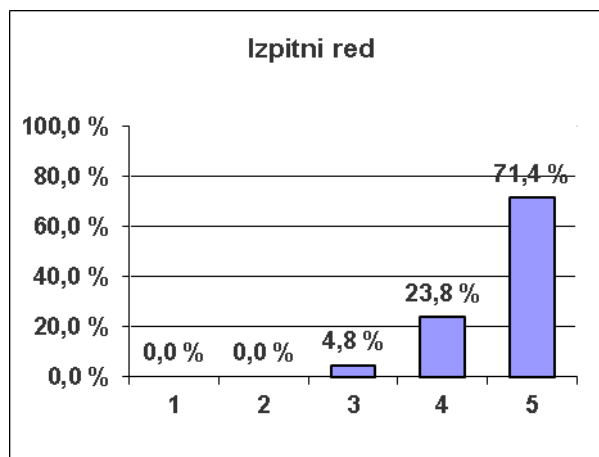
Povprečna ocena za ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti je bila **4,8** (leta 2019: 4,6), pripomb ni imel nihče.

Pripombe in predlogi glede ustreznosti pravil o varovanju izpitne tajnosti (0 oziroma 0 %)

c) Izpitni red

Povprečna ocena ustreznosti izpitnega reda je bila **4,7** (leta 2019: 4,6), pripombe pa so bile tri (3,6 %). Dve, podobno kakor prejšnja leta, obravnavata število sodelujočih učiteljev pri izvedbi, eden pa izpostavlja pomanjkanje smernic za izvedbo mature v času epidemije in prelaganje odgovornosti na ravnatelja.

Pripombe in predlogi o ustreznosti izpitnega reda (3 oziroma 3,6 %)

Korona izpitni red potrebuje več fleksibilnosti, na trenutke je bil kontradiktoren (nismo smeli imeti garderob, potem smo improvizirali s puščanjem torb in telefonov na hodniku), premalo je bilo smernic, odločanje in odgovornost sta bila prepuščena nam.

Treba je prevetriti število nadzornih učiteljev in število članov izpitnih komisij.

Tudi sicer zadostuje en nadzorni učitelj.

6.3 Opazanja in predlogi za izboljšanje maturitetnih predpisov

Predloge za izboljšanje maturitetnih predpisov je zapisalo osem ravnateljev. Največ jih izrazilo željo, da bi prilagoditve zaradi izrednih razmer v času epidemije ostajale enake tudi v prihodnje; tj. število nadzornih učiteljev (en v izpitnem prostoru, dva člana ŠIK za ustne dele izpitov, en za kandidate KPP), pri čemer en dodaja, da bi lahko to število v jesenskem izpitnem roku še bolj racionalizirali. Posamični predlogi so, naj se matura ne izvaja ob sobotah, informacije o izvedbi naj bodo v primeru izrednih okoliščin pravočasne, pri razdaljah v izpitnem prostoru naj se upošteva 15 kandidatov in ne manj, rezultati naj bodo znani teden dni prej.

Opazanja in predlogi za izboljšanje maturitetnih predpisov (8 oziroma 9,5 %)
Brez sobot!
Pravila in prilagoditve, ki so bila na spomladanskem roku SM 2020 v času izrednih razmer, naj se uveljavijo tudi za izjemne okoliščine.
Predlagamo, da se ohrani en nadzorni učitelj pri kandidatih KPP.
Pričakovali bi enotno navodilo glede števila članov šolskih komisij.
Sistem nadzornih učiteljev v letošnjem letu bi lahko veljal tudi za post covid-19 obdobje.
Število nadzornih v jesenskem roku, kjer se zgodi, da piše en kandidat en predmet, bi lahko še bolj racionalizirali. Za tri kandidate (vsak je pisal svoj predmet z enakim časovnim razporedom) smo morali določiti tri nadzorne, če bi jih dali v isti prostor.
V kolikor bodo izredne okoliščine tudi v tem maturitetnem letu, predlagamo hitrejše informacije, izpitni red pa naj bo tak kot letos (en nadzorni učitelj v izpitnem prostoru in dva člana ŠIK). Razdalje v izpitnem prostoru pa naj upoštevajo to, da je v prostoru 15 kandidatov in ne manj.
V razmislek ali obstaja možnost, da bi bili rezultati znani že kakšen teden prej, glede na to, da imamo vedno več e-ocenjevanja.

7 Kršitve pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda

Zapišite število kršitev pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku.

Kršitve pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda	Spomladanski izpitni rok (število kršitev)	Jesenski izpitni rok (število kršitev)
Opomin pri pisnem delu izpita	7	4
Opomin pri ustnem delu izpita	1	0
Opomin pri praktičnem delu izpita	0	0
SKUPAJ	8	4

Vseh zabeleženih kršitev pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda je bilo 12 (spomladanski izpitni rok: 8; jesenski izpitni rok: 4). Največ kršitev je bilo za opomin pri pisnem delu izpita (11).

8 Pritožbe in ugovori

Zapišite število pritožb in ugovorov v spomladanskem in jesenskem izpitnem roku.

Pritožbe in ugovori	Spomladanski izpitni rok	Jesenski izpitni rok
Število pritožb na postopek izvedbe ustnega in praktičnega dela izpita oziroma izpitnega nastopa (46. čl. ZMat)	3	0
Število ugodno rešenih pritožb na postopek izvedbe ustnega in praktičnega dela izpita	0	0
Število ugovorov na točke praktičnega dela (49. čl. ZMat)	15	0
Število ugodno rešenih ugovorov na točke praktičnega dela izpita	10	0

Število vseh pritožb in ugovorov na ŠMK SM je bilo 18 (spomladanski izpitni rok: 18; jesenski izpitni rok: 0), ugodno je bilo rešenih 10 (55,6 %).

9 Prilagojen način izvajanja splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

9.1 **Ali je v letošnjem šolskem letu na vaši šoli potekal prilagojen način izvajanja splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami?**

- Da.
- Ne.

9.2 **Z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično) ocenite postavke spodaj.**

Če prilagoditev v letošnjem letu niste imeli, izberite 0.

- Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami
- Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami
- Sodelovanje Rica z vašo šolo pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

9.3 **V pripombah lahko navedete razloge, ki pojasnjujejo vašo oceno v 9.2.**

- Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami
- Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami
- Sodelovanje Rica z vašo šolo pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

9.4 **Lahko zapišete tudi predloge za izboljšanje.**

- Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami
- Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami
- Sodelovanje Rica z vašo šolo pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

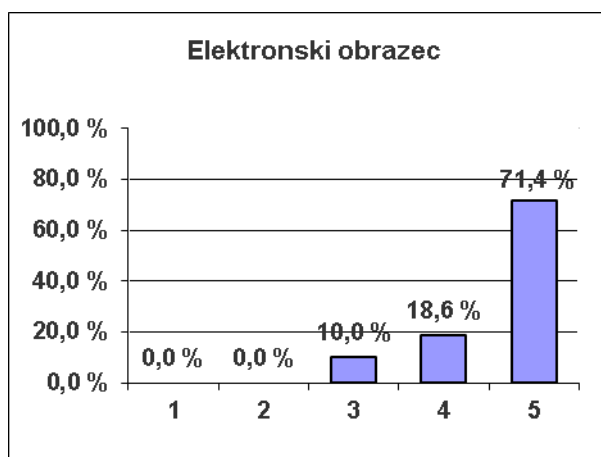
9.5 **Lahko zapišete tudi druge predloge za izboljšanje prilagojenega izvajanja splošne mature.**

9.1 Število organizacij s prilagojenim načinom izvajanja splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Prilagojen način izvajanja splošne mature je potekal na 72 organizacijah od 84 (85,7 %; leta 2019: 85,7 %).

Predstavljene so analize odgovorov ravnateljev tistih organizacij, na katerih je potekal prilagojen način izvajanja splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami; z grafi je prikazana porazdelitev ocen od 1 do 5 v odstotnih točkah za: a) elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (program Prijave KPP), b) prilagoditve izpitnih pol in c) sodelovanje Rica in organizacij pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami. Pod grafi so zapisani tudi predlogi in pripombe ravnateljev za izboljšanje prilagojenega izvajanja splošne mature (deleži so izračunani glede na vseh 84 ravnateljev, ki so izpolnili anketo).

a) Elektronski obrazec za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami

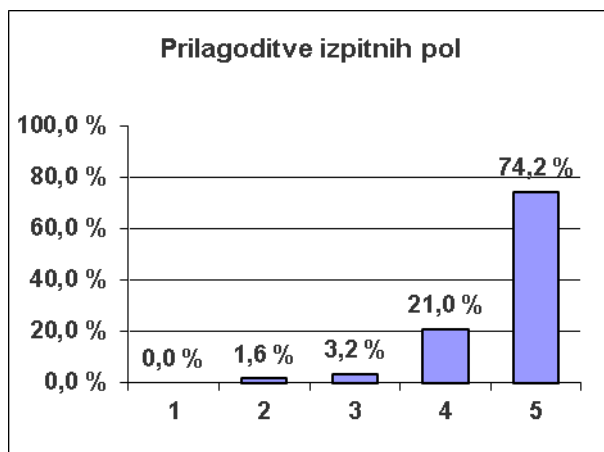

Povprečna ocena je **4,6** (leta 2019: 4,5).

Pripombe na elektronski obrazec (4 oziroma 4,8 %)
Ponuja ogromno možnosti, zato si kandidati izbirajo po lastni zamisli tudi nepotrebne opcije.
Vnašanje podatkov ni intuitivno.
Za vsak predmet posebej je treba vnašati prilagoditve, kopiranje ni mogoče.
Zelo podroben.

Predlogi za izboljšanje elektronskega obrazca (3 oziroma 3,6 %)
Omogočanje kopiranja.
Popolna uskladitev z opcijami na odločbi. Tudi te bi morale biti po alinejah in enako poimenovane.
Za uporabnika (tajnika) bi lahko bil malo bolj prijazen za vnašanje podatkov.

b) Prilagoditve izpitnih pol za kandidate s posebnimi potrebami

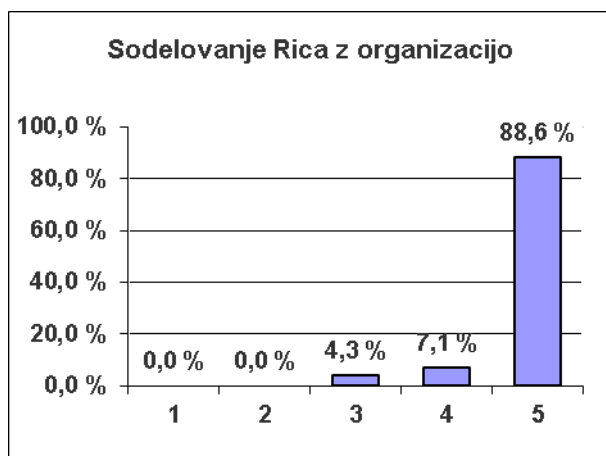

Povprečna ocena je **4,7** (leta 2019: 4,6).

Pripombe na prilagoditve izpitnih pol (4 oziroma 4,8 %)
Kandidata s posebnimi potrebami nista imela prilagojenih izpitnih pol.
Letos ni bilo prilagojenih izpitnih pol, prilagojeni so bili samo časi pisanja.
Nismo imeli prilagojenih izpitnih pol.
Samo podaljšanje časa pisanja ne pomaga dijaku, ki ima hude zdravstvene težave.

Predlogi za izboljšanje prilagoditev izpitnih pol (4 oziroma 4,8 %)
Bolj bi se morali prilagoditi prilagoditvam, ki jih zahteva odločba o usmeritvi.
Nekateri primanjkljaji (zaradi vrste bolezni) nimajo možnosti 100 % podaljšanja časa, čeprav bi ga potrebovali.
Pri nekateri dijakih KPP je potrebno namesto povečave iz A4 na A3 povečati font črk in ohraniti format. A3 je nepregleden.
Prilagoditve, ki jih daje ZRSŠ, so neusklajene s prilagoditvami, ki jih Ric dovoljuje maturi (skotopični sindrom – barvni listi).

c) Sodelovanje Rica z organizacijo pri prilagojenem izvajanju splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Povprečna ocena je **4,8** (leta 2019: 4,8).

Pripombe na sodelovanje Rica s šolo (0 oziroma 0 %)

Predlogi za izboljšanje sodelovanja Rica s šolo (0 oziroma 0 %)

d) Drugi predlogi za izboljšanje prilagojenega izvajanja splošne mature

Komentarje je imelo sedem ravnateljev.

Drugi predlogi (7 oziroma 8,3 %)

Dijaki KPP, ki imajo pri pouku matematike (tudi pri ocenjevanju) skladno z odločbo dovoljeno uporabo kalkulatorja, tega pri maturi ne smejo imeti. Gre za neskladje, ki naj se uredi. Glede na epidemiološko stanje v državi predlagam, da se Ric (predmetne komisije) že zdaj izreče o morebitnih vsebinskih prilagoditvah (obseg snovi) in o tem obvesti dijake in učitelje.

Kot sem že napisala, smo imeli lani izredne razmere in nam je primanjkovalo nadzornih učiteljev. Rešil nas je pouk na daljavo, saj je lahko nemoteno tekel vzporedno z maturo. Odločb je preveč, mnoge so neutemeljene.

Ric in obe državni komisiji (za splošno in poklicno maturo) morajo septembra sesti skupaj in načrtovati izvedbo mature 2021 glede na dejstvo, da bodo letos velike razlike med šolami v izostajanju dijakov, bolniških profesorjev, predelani snovi (predvsem obsegu vsebin za 4. letnik). Izkušnja pomladi je dala lažni občutek, da sistem deluje – lani so šole do marca predelale v 4. letnikih 95 % vseh vsebin za maturo, letos bo ta odstotek nižji in se ga več ne bo dalo regulirati z izbirnostjo nalog v samih polah. Če oktobra 2020 učitelji vseh maturitetnih predmetov ne bodo jasno vedeli, kaj bodo vsebinski cilji, ki pridejo v poštev na maturi 2021, kaj pa se bo izpustilo (za vsak predmet specifično), potem je lahko v primeru neugodne epidemiološke situacije v 2020/21 februarja in marca upor staršev, dijakov in šol takšen, da tega Ric in MIZŠ ne bodo preživeli tako zlahka kot lansko leto. Sam sem spomladi javno in 100 % podprl izvedbo mature 2020. Če Ric in državne komisije do oktobra 2020 ne bodo dale šolam jasnega signala, kaj bo letos drugače, ampak se bodo »delali Francoze« v smislu da »bo že kako«, »pa saj vse deluje odlično v šolah«, potem me letos med javnimi podporniki izvedbe mature ne bo. Stvari so resne (morda še ne vemo, kako) in zdaj je še čas za pametno načrtovanje.

Predlagamo širše prilagoditve, kot so navedene v tabeli za posamezen primanjkljaj za kandidata s posebnimi potrebami.

Predlagamo, da se prilagoditve kandidatom vežejo na posamezne predmete, kjer ti kandidati prilagoditev potrebujejo.

Premalo je fleksibilnosti, neupoštevanje specifik posameznih dijakov, ki so utemeljene.

Zelo dobro se je izkazalo, da so dijaki lahko dostopali do svojih izpitnih pol preko spleta. Upamo, da bo ta vpogled lahko ostal v izvedbi tudi v prihodnjih letih.

SKLEP

V šolskem letu 2019/2020 je splošno maturo izvajalo 84 organizacij in vse so tudi odgovorile na anketni vprašalnik za ravnatelje (100 %; leta 2019: 100,0 %). Po vrsti izobraževalnega programa so bile to splošne gimnazije (53), strokovne gimnazije (22), organizacije, ki združujejo splošne in strokovne gimnazije (8) ter ena organizacija, ki je v letu 2020 izvedla splošno maturo za 21-letnike.

Stališča ravnateljev do splošne mature

Analiza odgovorov v vprašalniku za ravnatelje pokaže, da so stališča ravnateljev do splošne mature pozitivna. Več kot 90 % ravnateljev meni, da splošna matura daje primeren okvir za boljše končno znanje dijakov (odgovora *Zelo se strinjam* in *Strinjam se*; leta 2020: 90,5 %; leta 2019: 94,1 %), med 80 in 90 % pa, da usposabljanja za zunanje ocenjevalce pozitivno vplivajo na ocenjevanje dijakov pri pouku (leta 2020: 88,1 %; leta 2019: 88,1 %) in da splošna matura skupaj s predmetnimi izpitnimi katalogi vpliva na izboljšanje kakovosti poučevanja (leta 2020: 82,1 %; leta 2019: 86,9 %). Nad 70 % jih meni, da postaja zaključek šolskega leta mirnejši ob boljšem poznavanju pravil in kriterijev znanja (leta 2020: 79,8 %; leta 2019: 75,0 %), da so dijaki vznemirjeni zaradi splošne mature (leta 2020: 75,0 %; leta 2019: 73,8 %) in da splošna matura krepi sodelovanje med učitelji, ki izvajajo priprave na splošno maturo (leta 2020: 73,8 %; leta 2019: 66,7 %). Da ima splošna matura negativen vpliv na širšo razgledanost dijakov, meni dobrih 40 % ravnateljev (leta 2020: 41,7 %; leta 2019: 28,6 %).

Ravnatelji razloge za vznemirjenost dijakov najpogosteje pripisujejo vpisu na univerzo (leta 2020: 71,4 %, leta 2019: 71,4 %) in preobsežni izpitni snovi (leta 2020: 52,4 %, leta 2019: 41,7 %).

V letošnjem letu smo zaradi spremenjene organizacije pouka, ki je sledila epidemiji z novim koronavirusom, želeli izvedeti, kako ravnatelji ocenjujejo znanje, ki so si ga dijaki pridobili v mesecih pouka na daljavo v primerjavi s preteklimi leti. Največ ravnateljev je odgovorilo, da so dijaki pridobili nekoliko manj znanja (58,3 %), druga izbira je bila, da so dijaki pridobili enako znanje (28,6 %), in tretja, da so dijaki pridobili bistveno manj znanja (9,5 %). Nihče ni izbral odgovora, da so dijaki pridobili več znanja, trije ravnatelji pa se niso odločili za nobenega od ponujenih odgovorov (3,6 %).

Težave pri izvedbi splošne mature

Na vprašanje o težavah pri izvedbi splošne mature je odgovorilo 25 ravnateljev od skupaj 84, kar je 13 več kakor lani (leta 2020: 25 oz. 29,8 %; leta 2019: 12 oz. 14,3 %). V letošnjem letu se je število opisanih težav povečalo zaradi ukrepov za zaježitev okužb s covidom-19. Največ ravnateljev je zapisalo, da je bilo zaradi nastale situacije precej nejasnosti in nedorečenosti (informacije o izvedbi niso bile enoznačne in pravočasne, priporočila in navodila so zamujala) ter da so bili učitelji in dijaki bolj obremenjeni zaradi spremenjenih navodil za pripravo in izvedbo mature (spoštovanje navodil NIJZ, časovna stiska pri pripravi razporedov, več obveščanja dijakov, zbiranje prijav in izjav z e-pošto, prestroga izvedbena navodila, še posebej v jesenskem izpitnem roku). Dva ravnatelja sta zapisala, da so imeli na šoli tehnične težave pri slušnem razumevanju. Posamične težave so bile: glede na sposobnosti posameznih šol pri organizaciji pouka na daljavo so nastajale razlike v kakovosti pridobljenega znanja, dijaki so imeli zaradi nastale situacije manj zaupanja v svoje znanje, dijaki so se prepozno vrnili v šolo, moteče je bilo, da so dijaki med pisanjem ostajali v razredu (bili so bolj vznemirjeni in nervozni), dostop do programa za maturo je bil mogoč samo prek stacionarnega računalnika na šoli (predlog je, da se učitelj na šolski računalnik prijavi tudi od doma). V preteklih letih so bile najpogostejše težave povezane z zagotavljanjem zadostnega števila nadzornih učiteljev in učilnic, še posebej za kandidate s posebnimi potrebami ter s sočasnim z izvajanjem splošne mature in pouka v nižjih letnikih. V letošnjem letu je več ravnateljev zapisalo, da je bilo zaradi spremenjenih pravil maturo celo lažje izpeljati. Prvi razlog je bil manjše število sodelujočih učiteljev pri izvedbi (en nadzorni pri pisnem delu izpita, dva v šolski izpitni komisiji za izvedbo ustnega dela izpita, zunanjih nadzornih učiteljev ni bilo). Drugi razlog je bil večji mir na šoli, saj se pouk v času mature ni izvajal za nižje letnike.

Ukrepi za izboljšanje splošne mature

Ukrepe je predlagalo 23 ravnateljev od skupaj 84 (leta 2020: 27,4 %; leta 2019: 23,8 %). Posamezna pravila v letošnjem letu bi več ravnateljev ohranilo tudi v prihodnje: število in razpored nadzornih učiteljev, elektronske vpogledne in ugovore za kandidate ter izvajanje pouka na daljavo za nižje letnike v času mature. Več jih tudi predlaga, naj bodo informacije o poteku mature 2021 čim bolj zgodnje in točne. V povezavi z nadzornimi učitelji so predlogi naslednji: zunanji nadzorni učitelji naj se ukinejo, pri pisnem delu izpita naj bo prisoten en nadzorni učitelj, na hodnikih naj jih bo več (v primeru prekinitve izpita lahko en nadzorni učitelj na hodniku zamenja nadzornega učitelja pri pisnem delu izpita), komisijo za ustni del izpita naj sestavljata dva učitelja. Drugi posamični predlogi so bili: izboljšajo naj se spletne učne vsebine, nadgrajene z zvokom, slikami, videom, interaktivnimi učnimi gradivi ..., vsebina testov in obsežnost snovi naj se prilagodi načinu dela v času prilagojenega pouka, uvedejo naj se višja raven za predmete izbirnega dela, maturitetna naloga in moderacija internega dela izpita, ustni del izpita pri matematiki naj bo pred pisnim delom, saj se bodo tako dijaki prej naučili teorije, ki je predpogoj za razumevanje matematike ali pa naj se ustni del izpita pri matematiki ukine, kemija kot en izmed večjih predmetov po številu kandidatov se ne sme izvajati na koncu pisnih delov izpitov, vrednotenje rezultatov splošne in poklicne mature pri vpisu na univerze naj bo usklajeno, ohrani naj se elektronsko oddajanje poročil in seminarskih nalog za notranji del izpita, kandidati naj imajo prek e-pošte vpogled v interne ocene in tudi v kontrolo podatkov, obveščanje kandidatov o pisnih delih izpita naj bo neposredno, maturitetni koledar naj se spremeni (npr. sobotni termini naj se izbrljejo iz

koledarja), razmisli naj se o sprejemnih izpitih na univerze, uredi naj se plačilo za učitelje, ki izvajajo interni del splošne mature, in učitelje spraševalce na ustnem delu izpita.

Ocena posredovanih informacij

Analiza odgovorov kaže, da so bile letos informacije ocenjene slabše kot v preteklih letih, ko so deleži pozitivnih ocen za vse inštitucije največkrat presegale 90 % in pogosto dosegle tudi 100 %. Letos je bila najbolje ocenjena natančnost informacij (povprečje za DKSM, Ric in MIZŠ leta 2020: 93,7 %; leta 2019: 96,8 %), ki ji sledita nedvoumnost informacij (leta 2020: 88,5 %; leta 2019: 96,8 %) in pravočasnost informacij (leta 2020: 87,3 %; leta 2019: 97,2 %). Največji upad pozitivnih ocen je opaziti pri MIZŠ.

Ocena sodelovanja

Ravnatelji so sodelovanje z DK SM, Ricem in MIZŠ ocenjevali z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Njihove ocene so visoke, saj povprečna ocena za vse ustanove in organe za splošno maturo presega 4,1 (leta 2018: 4,2).

Ocena ustreznosti maturitetnih predpisov

Tudi ustreznost maturitetnih predpisov so ravnatelji ocenjevali z ocenami od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Ocene so dodeljevali trem predpisom: koledarju opravljanja splošne mature, pravilom o varovanju izpitne tajnosti in izpitnemu redu. Ustreznost pravil o varovanju izpitne tajnosti vrednotijo s povprečno oceno 4,8 (leta 2019: 4,6), ustreznost izpitnega reda pa s povprečno oceno 4,7 (leta 2019: 4,6). Nekoliko nižjo povprečno oceno dodeljujejo koledarju opravljanja splošne mature (leta 2020: 4,1; leta 2019: 3,8).

Kršitve pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda

Vseh zabeleženih kršitev pravilnika o splošni maturi in izpitnega reda je bilo 12. Največ kršitev je bilo za opomin pri pisnem delu izpita (11).

Pritožbe in ugovori

Število vseh pritožb in ugovorov na ŠMK SM je bilo 18, ugodno je bilo rešenih 10 (55,6 %).

Prilagojen način izvajanja splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami

Prilagojen način izvajanja splošne mature za kandidate s posebnimi potrebami je potekal na 72 organizacijah od 84 (leta 2020: 85,7 %; leta 2019: 85,7 %). Z najvišjo povprečno oceno ravnatelji vrednotijo sodelovanje Rica in organizacij (leta 2020: 4,8; leta 2019: 4,8), nekoliko nižji povprečni oceni pa dodeljujejo prilagoditvam izpitnih pol (leta 2020: 4,7; leta 2019: 4,6) in elektronskemu obrazcu za prijavljanje kandidatov s posebnimi potrebami (leta 2020: 4,6; leta 2019: 4,5).

Državni izpitni center se zahvaljuje vsem ravnateljem, ki ste odgovorili na anketo, saj bo analiza odgovorov pripomogla k boljši izvedbi splošne mature. V želji po čim večji uporabnosti vprašalnika za ravnatelje – tako po vsebini kakor tudi po razumljivosti vprašanj – vas prosimo, da predloge za kakršnekoli spremembe vprašalnika pošljete na elektronski naslov: info@ric.si.